

Honing, (suiker)goed voor de wond!

Auteur:	Dr.H. Hoekstra
Vertaald/bijgewerkt:	
Nieuwsbrief:	1997
Pagina:	37-38
Jaargang:	13
Nummer:	5, congresnummer
Toestemming:	
Illustraties:	
Bijzonderheden:	abstract
Kernwoorden:	brandwonden honing producten
Literatuur:	

Bijna iedereen is bekend met het feit dat honing wordt gebruikt voor de behandeling van wonden. Weinigen zijn echter op de hoogte met de gunstige effecten van een behandeling met honing. Daarnaast kan ook van suikeroplossingen gebruik gemaakt worden, meestal in de veronderstelling dat de werking van suiker en honing nagenoeg gelijk is. Met de opkomst in de vijftiger jaren van de lokale anti-microbiële therapie is een doorbraak geboekt in het voorkomen en bestrijden van wondinfecties.

Door de veelvuldige toepassing ervan is men zich echter in toenemende mate bewust geworden, dat aan deze middelen ook nadelen verbonden zijn. Met name langdurig gebruik bij chronische wonden en brandwonden kan leiden tot "intoxicatie" van het wondbed, een toename van de ontstekingsactiviteit en uiteindelijke verlittekening van de genezen huid. Bij de behandeling van brandwonden veroorzaken deze middelen over het algemeen eerder een vermindering van kwaliteit van de littekengenezing dan een verbetering ervan. Het littekenprobleem is aan het eind van deze eeuw dan ook bij lange na niet opgelost.

Om het risico van wondinfecties te verminderen is het niet altijd noodzakelijk gebruik te maken van de in mindere of meerdere mate toxische anti-microbiële chemotherapeutica. Er bestaat een toenemende behoefte aan meer neutrale producten, welke een zekere "rust" in het wondbed kunnen handhaven, waardoor het verloop van de genezing zo ongestoord mogelijk kan plaats vinden. Deze dienen wel een "intrinsiek" anti-bacteriële werking te bezitten.

Immers een lokaal therapeuticum mag nooit tot voedingsbodem worden voor bacteriegroei. En het is in dit opzicht dat honing en suiker essentieel van elkaar verschillen.

In onverdunde vorm laten zowel honing als suiker, op grond van de hoge concentratie van suikers, geen bacteriegroei toe. Door vermenging met wondex-sudaat treedt verdunning op, waardoor de suikeroplossing verandert in een voedingsbodem voor bacteriën. Bij honing is dit niet het geval. De anti-bacteriële werking van honing berust op de productie van H₂O₂, welke juist in verdunde honing wordt gegenereerd door het enzym glucose oxidase. In dit opzicht is het zeker interessant om te vermelden dat de suikerconcentratie van honing in de raat in aanvang slechts 25 % bedraagt, waardoor deze zeer ontvankelijk voor bacteriegroei zou moeten zijn. Ondanks de mogelijkheid van contaminatie wordt in de raat echter nooit bacteriegroei gezien. Indien men honing wil gaan gebruiken voor de behandeling van wonden is gebruik van "huishoud" honing niet aan te raden. Deze honing bezit naar alle waarschijnlijkheid niet meer de anti-microbiële werking van het oorspronkelijke produkt.

In dier-experimenteel onderzoek naar de invloed van een daartoe geselecteerde honingsoort op de wondgenezing in vergelijking tot een suikeroplossing met gelijke osmolaire activiteit en

een anti-microbiële middel (zilversulfadiazine crème) is gebleken, dat honing alle celsystemen stimuleert en de wonden daardoor zeer snel kunnen genezen.

Van de therapieën, die tot nu toe in een experimentele brandwondmodel zijn onderzocht, bleek de honing behandeling het best in vergeleken te kunnen worden met een occlusieve therapie. Omdat op dit moment nog onvoldoende klinische ervaring is opgedaan met honing bij de behandeling van brandwonden is het te vroeg om een uitspraak te doen over de mogelijke verbetering van de kwaliteit van de littekengenezing.

De resultaten van het experimenteel onderzoek zijn echter zo indrukwekkend, dat honing binnen afzienbare tijd in een klinisch aanvaardbare vorm, met voldoende garanties ten aanzien van de kwaliteit en werkzaamheid, als medisch produkt verkrijgbaar zal zijn.

Mede hierdoor zal ook in de westerse wereld honing als (suiker)goed voor de behandeling van wonden worden ervaren.

Dr. H. Hoekstra, hoofd research, Brandwonden Research Instituut, Beverwijk